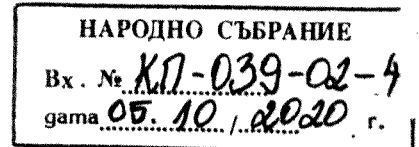
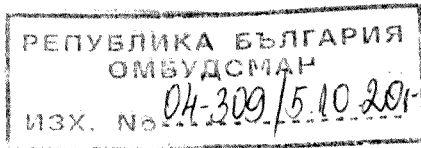

ОМБУДСМАН НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

ДО
Г-ЖА АННА АЛЕКСАНДРОВА
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
КОМИСИЯТА ПО ПРАВНИ
ВЪПРОСИ
44-ТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

Относно: Становище на омбудсмана на Република България относно законопроект за изменение и допълнение на Закона за убежището и бежанците № 002-01-27, внесен от Министерски съвет на 07.07.2020 г.

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО АЛЕКСАНДРОВА,

На основание чл. 9, ал. 1, т. 6 от Правилника за организацията и дейността на омбудсмана представям на Вашето внимание допълнително становище относно законопроект за изменение и допълнение на Закона за убежището и бежаните (ЗИД на ЗУБ) № 002-01-27:

На първо място изразявам своето притеснение относно предложените в рамките на заседанието на Комисията по правни въпроси на 30.09.2020 г. промени на § 13 и § 15 от ЗИД на ЗУБ, тъй като същите са предложени и приети в последния момент и без необходимото обсъждане.

Предложените изменения са свързани с ограничаване на правото на пребиваване на чужденец с получена международна закрила до срока на издадените му български лични документи (§ 13), а в § 15 от ЗИД на ЗУБ са въведени нови основания за отнемане или прекратяване на предоставена международна закрила, свързани с неподаване на заявление за издаване на нови документи за самоличност по ал. 1 и 2 в случаите и в срока по чл. 63а, ал. 2 от Закона за българските лични документи.

По отношение на § 13 от ЗИД на ЗУБ е важно да обърна внимание, че Конвенцията за бежанците от 1951 г. гарантира правото на бежанец да остане на територията на страната, която му е предоставила закрила, като позволява експулсиране само при обстоятелства, свързани със заплаха за националната сигурност или опазване на обществения ред. Правото да останат на територията на страната на лица, на които е предоставена международна закрила, произтича от валидността на техния бежански или хуманитарен статут, а не се ограничава до срока на издадените документи за пребиваване.

На следващо място бих искала да подчертая, че основанията за прекратяване или отнемане на международна закрила са изчерпателно изброени в международното и европейското право, като сред тях не фигурира неподновяване в срок на лични

документи. Това изчерпатено изброяване се съдържа в Конвенцията за бежанците (чл. 1 С) и в Директива 2013/32/ЕС (чл. 44 и чл. 45).

Прекратяването и отнемането на международна закрила в повечето случаи е свързано с личността или представлява санкция за поведението на лицето, получило закрилата (напр. доброволно се възползва отново от закрилата на страната, чийто гражданин то е; или е придобило ново гражданство и се ползва от закрилата на страната на своето ново гражданство; отново се е установило доброволно в страната, която е напуснало или извън която то е пребивавало поради опасения от преследване). Съгласно чл. 14, т. 4 от Директива 2011/95/ЕС изрично е посочено, че държавите-членки могат да отнемат статут на бежанец, предоставен от правителствен, административен, съдебен или квазисъдебен орган, да го прекратят или да откажат да го подновят, когато са налице разумни основания лицето да бъде разглеждано като заплаха за сигурността на държавата-членка, в която се намира или като осъдено с влязла в сила присъда за особено тежко престъпление, лицето представлява заплаха за обществото в тази държава-членка.

Съгласно чл. 44 от Директива 2013/32/ЕС държавите-членки гарантират, че може да започне разглеждане за отнемане на международна закрила на конкретно лице, когато се появят нови елементи или факти, които показват, че има основание за преразглеждане на валидността на международната закрила. Неподновяването в срок на документи за самоличност не е сред основанията да бъде преразгледана валидността на международната закрила. В тази връзка смятам, че отнемането на получена международна закрила на предложеното в § 15 от ЗИД на ЗУБ основание представлява непропорционална санкция и ще доведе до сериозно засягане на правата на получените закрила лица, а и ще бъде в несъответствие с международното и европейско право.

В заключение се надявам изложените в настоящото становище аргументи да бъдат обсъдени и взети предвид при разглеждането на законопроекта.

С уважение,

ДОЦ. Д-Р ДИАНА КОВАЧЕВА
ОМБУДСМАН НА
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

